

## Ώρες πλέον ευθύνης

*Από τον Χριστόδουλο Γιαλλουρίδη*

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η 13η Δεκεμβρίου, μέρα ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. είναι και πρέπει να αναγνωρίζεται ως ιστορική. Η μέρα αυτή, αποτελεί το επιστέγασμα και το αποτέλεσμα σημαντικών πρωτοβουλιών της Κύπρου και της Ελλάδας, του πολιτικού και πνευματικού κόσμου της χώρας καθώς και ολόκληρου του λαού, που αποσκοπούσε στην εξασφάλιση εκείνων των προϋποθέσεων, των όρων και των συνθηκών που θα επέτρεπαν στον κυπριακό ελληνισμό και στο σύνολο του κυπριακού λαού, να επιβιώσει, να προσδεύσει και να αναπτυχθεί σε συνθήκες ειρήνης και ελευθερίας στη γη των προγόνων του.

Δεν υπάρχει επίσης καμιά αμφιβολία, πως οι πολιτικοί και διπλωματικοί χειρισμοί που έγιναν τους τελευταίους μήνες από τη δική μας την πλευρά, ιδιαίτερα η επιμονή στην κατάθεση ενός σχεδίου λύσης πριν από την ένταξη, έφεραν την Κύπρο ενώπιον του μεγάλου κινδύνου να υποχρεωθεί σε μια διαδικασία διάλυσης του κράτους και ένταξης στην Ε.Ε. αντί

της Κυπριακής Δημοκρατίας, μιας όπως την έλεγαν “ενωμένης Κύπρου”, που θα είχε ως δομή και περιεχόμενό της, τις πρόνοιες του πολιτειακού εκτρώματος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ Κόφιν Ανάν. Δεν πρέπει να ξεχνάμε, πως η ηγεσία του τόπου, αλλά και η Αθήνα έδειχναν να επείγονται να υπογράψουν το βασικό πλαίσιο συμφωνίας των προνοιών και ρυθμίσεων του “σχεδίου Κόφιν Ανάν”, πράγμα που μας δημιουργεί ανησυχία, αγωνία και ανασφάλεια ως προς τους χειρισμούς που θα γίνουν στο μέλλον, και για τους επόμενους δύο μήνες και υπάρχει σοβαρός κίνδυνος, για να μην πούμε βεβαιότητα, πως η Κύπρος θα υιοθετήσει το “σχέδιο Ανάν”, υιοθετώντας τη σύσταση των συμπερασμάτων της προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης.

Το σχετικό συμπέρασμα αναφέρει σχετικά: “Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τη συμφωνία των ηγετών των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων για τη συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος στην

Κοπεγχάγη στις 13 Δεκεμβρίου 2002. Χαιρετίζει ακόμη τη δέσμευση των κυπριακών μερών να ολοκληρώσουν την ιδρυτική συμφωνία ως τις 28 Φεβρουαρίου 2003 και να την υποβάλουν σε δημοψήφισμα και στις δυο πλευρές στις 30 Μαρτίου 2003. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, ο δρόμος είναι τώρα ανοικτός για την ένταξη μιας ενωμένης Κύπρου στην Ε.Ε.” Το γεγονός ότι η υιοθέτηση του “σχεδίου Ανάν” για τη λύση του Κυπριακού, δεν συνέβη στην Κοπεγχάγη τώρα, αφενός μεν δεν οφείλεται στους δικούς μας τακτικούς χειρισμούς αποφυγής υιοθέτησης του “σχεδίου Ανάν” ως λύσης, αλλά οφείλεται στην τουρκική αδιαλλαξία ή και διστακτικότητα εν προκειμένω, αλλά και στην αγέρωχη ευρωπαϊκή στάση έναντι της Τουρκίας και των ΗΠΑ, αφετέρου δε το σχέδιο αυτό παραμένει προδήλως ως βάση διαπραγμάτευσης, δηλαδή ως συνολική φιλοσοφία με τις πρόνοιες και τις ρυθμίσεις του, για να τύχει σχετικής διαπραγμάτευσης και υιοθέτησης μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου.

Αυτό σημαίνει πως η δική μας πλευρά πρέπει να κατανοήσει, πως το “σχέδιο Ανάν” δεν είναι εφαρμόσιμο στην Κύπρο, θα λέγαμε μάλιστα πως

σε κανένα μέρος του κόσμου δεν μπορεί να εφαρμοστεί ένα τέτοιο πολιτειακό έκτρωμα, και ή θα κερδίσουμε χρόνο, σχεδιάζοντας με βάση την πολιτική που θα αναπτυχθεί τόσο στις Βρυξέλλες, όσο και στον τουρκοκυπριακό κατεχόμενο χώρο της Κύπρου, ταυτόχρονα δε, οφείλουμε να επανέλθουμε επιμένοντας σε πρόνοιες λύσης που συνάδουν προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες, κατά τρόπο καθολικό, ενιαίο κι αδιαίρετο.

Έχουμε δηλαδή το χρόνο και την ευχέρεια, να δουλέψουμε στη βάση ενός στρατηγικού πλάνου που θα ακυρώνει στην πράξη το “σχέδιο Ανάν” και θα φέρνει στο προσκήνιο ιδέες και αντιλήψεις, που έχουν ως βασικό τους πλαίσιο τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, δηλαδή τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολιτών, στηριζόμενοι όχι μόνο από την ιστορία και τον πολιτισμό μας, αλλά και από την ίδια τη θέση μας στην Ευρώπη.

Ας μας επιτραπεί εν προκειμένω να επαναλάβουμε εν περιλήψει τη βασική εκτρωματική φιλοσοφία του “σχεδίου Ανάν”, απαντώντας στο βασικό ερώτημα γιατί το εν λόγω Σχέδιο

είναι απαράδεκτο:

1) Νομιμοποιεί το κατοχικό καθεστώς

Το “σχέδιο Ανάν” είναι η τελική μορφοποίηση της πολιτικής του Acknowledgement, σύμφωνα με την οποία η μονιμοποίηση του καθεστώτος δεν πρόκειται να γίνει ως αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης (έναντι εδάφους). Το Σχέδιο νομιμοποιεί το καθεστώς και το εδραιώνει μέσω:

A. Της εδραίωσης του συστήματος εγγυήσεων.

B. Της μεταβατικής συμπροεδρίας.

Γ. Του καθεστώτος “εσωτερικής ιθαγένειας” (μέσο για νομιμοποίηση μεγάλου αριθμού εποίκων και αποκλεισμού επιστροφής προσφύγων) καθώς και

Δ. Του άρθρου 12 του Foundation Agreement (Θεμελιώδης Συμφωνία) που προβλέπει ότι (παρ.1), “Οποιαδήποτε πράξη, είτε νομοθετικής, εκτελεστικής ή δικαστικής φύσης οποιασδήποτε αρχής (...), η οποία έγινε πριν την έναρξη της ισχύος της παρούσας Συμφωνίας αναγνωρίζεται ως έγκυρη και, νοουμένου ότι δεν είναι ασύμβατη και/ή αντίθετη με οποιαδήποτε άλλη διάταξη της παρούσας Συμφωνίας, συνεχίζει να ισχύει και μετά την

έναρξη της ισχύος της παρούσας Συμφωνίας. Κανένας δεν δύναται να αμφισβητήσει την ισχύ τέτοιων πράξεων για λόγους, που συνέβησαν πριν από την έναρξη της παρούσας Συμφωνίας”.

2) Καθιστά τη “λύση”, οιονεί όρο στην τελική ένταξη στην Ε.Ε.

Διαμέσου, όχι μόνο των χρονοδιαγραμμάτων, αλλά και

A. Των χωριστών δημοψηφισμάτων (όπου οι πολίτες καλούνται να αποφασίσουν ταυτοχρόνως για τη λύση-ένταξη).

B. Της ενσωμάτωσης της “λύσης” στην Πράξη Προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε.

Γ. Της πρόνοιας περί ίσης μεταχείρισης Τούρκων και Ελλήνων πολιτών στην Κύπρο (που μπορούν να ανέρχονται στο 10% του πληθυσμού των συστατικών κρατών).

3) Διασφαλίζει την τουρκοελληνική “ισορροπία” δυνάμεων (τουρκικό έλεγχο του νησιού) με:

α) Το σύστημα εγγυήσεων,

β) Τη δέσμευση της Κύπρου να στηρίζει την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας.

4)Επιβάλλει συγκυριαρχία του “κοινοῦ κράτους”

Α.Ανατρέποντας την αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, η οποία κατά τη γνώμη του γράφοντος θα μπορούσε να διασφαλίσει ακόμα και στο πλαίσιο του Δικαιοτισμού, με καθολική ψηφοφορία, είτε του “Προεδρικού Συμβουλίου”, είτε της Γερουσίας-οι Ελληνοκύπριοι να ψηφίζουν και τους Τουρκοκύπριους υποψήφιους και αντιστρόφως.

Β.Επιβάλλοντας το ιστορικά αποτυχημένο σύστημα του εθνοτικού βέτο.

Γ. Επιβάλλοντας τον εθνοτικό τεμαχισμό της εξωτερικής όσο και της εσωτερικής πολιτικής του κράτους, με πρόνοιες για εθνοτικό διαμοιρασμό υπουργείου Εξωτερικών και υπουργείου Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για τις διεθνείς σχέσεις των συστατικών κρατών και με ενισχυμένο το ρόλο τους στη διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής του κράτους.

5)Εξουδετερώνει το δικαίωμα των προσφύγων να επιστρέψουν εθελοντικά.

Στο τουρκοκυπριακό “συστατικό” κράτος επιβάλλεται, μέσα από τα μεγάλα χρονοδιαγράμματα και τους ποσοστιαίους περιορισμούς (15 χρόνια,

1% κάθε χρόνο), ο αποκλεισμός ουσιαστικά των προσφύγων να επιστρέψουν αλλά και ο αποκλεισμός και αυτών των πολιτών που επιστρέφουν από τις πολιτικές διεργασίες του συστατικού κράτους, που θα επιλέξουν να ζήσουν. Εν όψει των ανωτέρων, θεωρούμε άκρως απαραίτητο και απολύτως αναγκαίο να καταρτιστεί από την πολιτική ηγεσία του τόπου με τη στενή συνεργασία των Βρυξελλών, ένας νέος Καταστατικός Χάρτης βασική δομή του πολιτεύματος της αυριανής ενωμένης και δημοκρατικής Κύπρου. Αυτός ο χάρτης πρέπει να γίνει Ευαγγέλιο ή κείμενο αγωνιστικής διεκδίκησης όλων ανεξαιρέτως των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα επαναλαμβάνουμε, οφείλουμε να δείξουμε το δρόμο της συνεργασίας και της αλληλεγγύης στους Τουρκοκυπρίους και να τους δείξουμε την αποφασιστικότητά μας να οικοδομήσουμε ένα κοινό, ανεξάρτητο και δημοκρατικό κράτος, απαλλαγμένο από τα στρατεύματα κατοχής και την τουρκική ηγεμονία.